

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 25

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 572/26.11.2021 Αναφορά με θέμα: «Προτάσεις Δήμου Αλοννήσου για τιμή εισιτηρίου Ναυαγίου Περιστεράς»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 572/26.11.2021 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Επισκέψιμος Ενάλιος Αρχαιολογικός Χώρος (ΕΕΑΧ) του κλασικού ναυαγίου της Περιστεράς (5ος αι. π.Χ.) λειτουργεί για δεύτερη συνεχή χρονιά πιλοτικά και χωρίς αντίτιμο, στο πλαίσιο προγράμματος «Δημιουργία Επισκέψιμων Ενάλιων Αρχαιολογικών Χώρων (ΕΕΑΧ) στην Αλόννησο και τον Δυτ. Παγασητικό», το οποίο ολοκληρώνεται τον Μάρτιο του 2023. Σύμφωνα με στοιχεία της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, κατά το χρονικό διάστημα της διετούς(2020-2021) πιλοτικής λειτουργίας (Ιούνιος-Σεπτέμβριος) του ΕΕΑΧ, επισκέφθηκαν το ναυάγιο Περιστεράς Αλοννήσου συνολικά 600 επισκέπτες-δύτες. Συγκεκριμένα, το 2020 επισκέφθηκαν τον χώρο 246 άτομα και διενεργήθηκαν στο χώρο 66 καταδύσεις, ενώ το 2021 οι επισκέψεις έφτασαν στις 354 και διενεργήθηκαν στο χώρο 80 καταδύσεις, από παρόχους καταδυτικών υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην Αλόννησο και τη Σκόπελο.

Σε εφαρμογή της υπ. αρ. 222674 απόφασης του ΥΠΠΟΑ «Κανονισμός Λειτουργίας του Επισκέψιμου Ενάλιου Αρχαιολογικού Χώρου (Ε.Ε.Α.Χ.) Περιστεράς Αλοννήσου» (ΦΕΚ 2026/Β/18-5-2021), και μετά από τη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, ορίσθηκε αντίτιμο 50 ευρώ για κάθε καταδυόμενο στο ΕΕΑΧ Περιστεράς (ΦΕΚ 5058/Β/1-11-2021). Η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων πρότείνει το εισιτήριο να ορισθεί στα 35 ευρώ. Το Δ.Σ. του ΟΔΑΠ εισηγήθηκε στο ΥΠΠΟΑ εισιτήριο 35 - 60 ευρώ. Το ΚΑΣ γνωμοδότησε για εισιτήριο αντιτίμου 50 ευρώ, καθώς έλαβε υπόψη αφενός τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και τη μοναδικότητα του χώρου και αφετέρου το ιδιαίτερα υψηλό κόστος που συνεπάγεται η λειτουργία ενός και μόνον ΕΕΑΧ για το ΥΠΠΟΑ. Το χρηματικό αυτό αντίτιμο θεωρήθηκε ως εύλογη τιμή, ώστε να καλύπτονται έστω και μερικώς τα έξοδα ενός επισκέψιμου εναέλιου χώρου, τέτοιας εμβέλειας, του οποίου ο τρόπος οργάνωσης είναι υποδειγματικός και αναπόδραστα το κόστος λειτουργίας του υψηλό.

Αν αναλογιστεί κανείς, το συνολικό ποσό των λειτουργικών εξόδων ενός ΕΕΑΧ, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το κόστος των καυσίμων για το πλωτό και το αυτοκίνητο, το κόστος των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων και της μετάβασης στο χώρο των αναγκαίων κλιμακίων, κόστος των υλικών συντήρησης, αναλώσιμων, καθώς και το καταδυτικό ημερομίσθιο του κλιμακίου της ΕΕΑ, αλλά και μετακινήσεις εκτός έδρας, θα αντιληφθεί ότι το αντίτιμο που ορίστηκε αντιπροσωπεύει και επιτρέπει την ομαλή λειτουργία του χώρου. Με βάση αναλυτικά στοιχεία

της ΕΕΑ, το συνολικό ποσό λειτουργικών εξόδων για το διάστημα από 1.6 έως 30.10, ήτοι χρονικό διάστημα που υπολογίζεται ότι λειτουργεί ο χώρος, ανέρχεται στα 65.000€ κατ έτος, χωρίς να υπολογίζονται οι αστάθμητες δαπάνες και χωρίς να έχει συνυπολογισθεί το κόστος των σεμιναρίων για την πιστοποίηση των συνοδών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στα πλαίσια της 5μηνιας λειτουργίας του ΕΕΑΧ Περιστεράς και σε άμεση συνάρτηση με την συγκεκριμένη ζήτηση και καταδυτική δραστηριότητα, απαιτείτο συνεχής παρουσία 3μελούς τουλάχιστον κλιμακίου της ΕΕΑ (συνεπικουρούμενου αναλόγως με τις ανάγκες και από το μόνιμο καταδυόμενο προσωπικό της ΕΕΑ), καθώς και τη συνεχή διάθεση σκάφους για την μετακίνηση από το σημείο απόπλου/κατάπλου στο χώρο του ναυαγίου, για τον έλεγχο της κατάστασης του χώρου, καθώς και όχημα για την προμήθεια και μεταφορά υλικών και καυσίμων. Να σημειωθεί ότι η καθοδηγούμενη κατάδυση των επισκεπτών στον ενάλιο αρχαιολογικό χώρο διενεργείται από παροχείς καταδυτικών υπηρεσιών οργανωμένης-καθοδηγούμενης κατάδυσης, με τη συνοδεία δυτών φυλάκων αρχαιοτήτων ή δυτών αρχαιολόγων, που έχουν τύχει του ελέγχου και της πιστοποίησης της Ε.Ε.Α. (ΦΕΚ 119/Β/21.1.2015), την οποία όχι μόνο έχει αναλάβει το ΥΠΠΟΑ μέσω της ΕΕΑ, αλλά παρέχεται και δωρεάν.

Είναι αντιληπτό, ότι το πραγματικό κόστος λειτουργίας, το οποίο προς το παρόν επωμίζεται μερικώς το ΥΠΠΟΑ, ενός και μόνο ΕΕΑΧ, όπως της Περιστεράς, είναι ήδη υψηλό. Πόσο μάλλον, όταν από τον Μάρτιο του 2023, που θα έχει ολοκληρωθεί το τρέχον πρόγραμμα, το ΥΠΠΟΑ θα κληθεί να το καταβάλει εξ' ολοκλήρου. Από τον υπολογισμό των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της διετούς πιλοτικής λειτουργίας του ΕΕΑΧ Περιστεράς, είναι αδιαμφισβήτητο ότι το κόστος λειτουργίας του χώρου είναι υπερδιπλάσιο των ενδεχόμενων εσόδων από τους επισκέπτες του χώρου, ο δε προσδιορισμός της τιμής εισόδου ύψους 50 ευρώ, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως άδικη, παράλογη και ασύμφορη, καθώς λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό κόστος των λειτουργικών εξόδων ενός υποβρύχιου μουσείου σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη σημασία και μοναδικότητα του υποθαλάσσιου αρχαιολογικού χώρου, είναι προφανές ότι το ορισθέν αντίτιμο βρίσκεται εντός του πλαισίου της ανταποδοτικής επίσκεψης. Να σημειωθεί επίσης, ότι για το αντίτιμο της εισόδου στον ΕΕΑΧ, ισχύουν οι διευκολύνσεις πρόσβασης σε οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, μνημεία και μουσεία που ανήκουν στο Δημόσιο και διαχειρίζεται το ΥΠΠΟΑ, οι οποίες προβλέπονται στην ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΑΜΕΕΠ/ΤΑΜΣ/346553/247338/5874/3323/27.6.2019 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 2666/Β/1.7.2019), όπως ισχύει, όσον αφορά τις ημέρες ελεύθερης εισόδου για όλους τους επισκέπτες, τους δικαιούχους ελεύθερης εισόδου και τους δικαιούχους Δελτίου Ελεύθερης Εισόδου, τριετούς διάρκειας, με δικαίωμα ανανέωσης. Διαφορετική απόφαση του ΥΠΠΟΑ ή "πάγωμα" της ληφθείσας απόφασής του περί το αντίτιμο, θα σήμαινε αυτόματα την απαξίωση της προσπάθειας και της βούλησης του ΥΠΠΟΑ, να καθιερώσει την ευρύτερη περιοχή του Παγασητικού, ως τόπο προορισμού και πόλο έλξης καταδυτικού τουρισμού. Εφόσον όμως διαπιστωθεί, με πραγματικά στοιχεία, ότι το εν λόγω αντίτιμο επηρεάζει την προσέλευση δυτών/ επισκεπτών και γενικότερα την επισκεψιμότητα του ΕΕΑΧ αλλά και τον καταδυτικό τουρισμό της περιοχής, θα μπορούσε ενδεχομένως να επανεξεταστεί.

Αναφορικά με τα τέσσερα άλλα ναυάγια (Φαγκρού, Άγιος Πέτρος, Σκάτζουρα και Ακρ. Τσέλιος) τα οποία ο Δήμος Αλοννήσου επιθυμεί άμεσα (εντός του 2022) να ενταχθούν στους ΕΕΑΧ και την πρόταση να ισχύσει ένα ενιαίο εβδομαδιαίο εισιτήριο επίσκεψης για όλους τους χώρους, συμπεριλαμβανομένου και του ΕΕΑΧ Περιστεράς, επισημαίνεται ότι για τους χώρους αυτούς δεν είναι ακόμη εφικτή η λειτουργία τους ως ΕΕΑΧ, όπως με το ναυάγιο της Περιστεράς. Με την έναρξη της λειτουργίας τους, εφ' όσον προηγηθούν όλες οι κατά νόμον διαδικασίες, και η οποία για ένα διάστημα θα έχει πιλοτικό χαρακτήρα και θα είναι δωρεάν, θα εξετασθεί η σχετική πρόταση του ενιαίου εισιτηρίου.

Οι προτάσεις περί άμεσου ανοίγματος και περί καθορισμού ειδικής τιμής επίσκεψης εβδομαδιαίας διάρκειας θα τύχουν ανταπόκρισης, εφόσον όμως ολοκληρωθούν οι διαδικασίες ανοίγματος και των λοιπών ναυαγίων της περιοχής. Να σημειωθεί ότι στο τρέχον πρόγραμμα προβλέπεται να ενταχθούν ως επισκέψιμοι χώροι το 2022, τρία νέα ναυάγια στο Δυτικό Παγασητικό, για τα οποία η ΕΕΑ θα επιφορτισθεί για την ασφαλή λειτουργία τους.

Το αρχαίο ναυάγιο της Περιστεράς, συνιστά έναν εμβληματικό χώρο τόσο για την ενάλια αρχαιολογία στην Ελλάδα, όσο και παγκοσμίως, του οποίου ο εντοπισμός και η ανασκαφική έρευνα προσέδωσε σημαντικά αρχαιολογικά στοιχεία και δεδομένα για το θαλάσσιο εμπόριο και τις μετακινήσεις στην αρχαία Ελλάδα. Αποτελεί σημείο αναφοράς για την ενάλια αρχαιολογική έρευνα, ναυσιπλοΐα και κυρίως για τη μελέτη του αρχαίου εμπορίου. Άλλωστε, το εντυπωσιακό θέαμα που προσφέρει το αρχαίο ναυάγιο της Περιστεράς και κατ' επέκταση το πρώτο “υποβρύχιο” μουσείο της χώρας, έχει αναδειχθεί διεθνώς σε πολλά αφιερώματα, αποσπώντας σημαντικά βραβεία από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθότι τουλάχιστον στη Μεσόγειο, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο ΕΕΑΧ Περιστεράς είναι μοναδικός και υποδειγματικός. Γνώμονας του ΥΠΠΟΑ είναι η πλήρης αξιοποίηση των καταδυτικών δυνατοτήτων της περιοχής των Βόρειων Σποράδων, καθιστώντας την σημείο αναφοράς και καθιερώνοντας την Ελλάδα στον «χάρτη» του παγκόσμιου καταδυτικού τουρισμού.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. Εφορεία Αρχαιοτήτων Εναλίων